

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, declarat de inculpata

*Cibotari Elena XXX, născută la
XX XXXX XXXX, originară și locuitoare a s.
XXXXX, r-nul XXXXX, cetățeană a R. Moldova,
fără antecedente penale.*

	<i>Termenul de examinare</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>07.08.2013 – 07.05.2015,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>27.05.2015 – 02.03.2016,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>09.06.2016 – 29.11.2016,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>23.01.2017 – 15.11.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>29.01.2017 – 13.03.2018.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 07 mai 2015, Cibotari Elena a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. Instanța de fond a constatat că inculpata Cibotari Elena este învinuită că, activând în funcția de șef de cancelarie a Judecătoriei raionului Florești, numită în această funcție prin Ordinul Președintelui Judecătoriei Florești nr. 45 din 02.07.2012, fiind în acest mod persoană publică, abilitată în conformitate cu fișa

postului a șefului cancelariei și regulamentul de ordine internă al Judecătorei Florești, aprobate de președintele instanței de judecată, cu atribuții de asigurare a circulației operative a documentelor intrate în instanță, arhivei și expediției, de asigurare a procesului de înregistrare operative și gestionare a documentelor la nivelul instanței, inclusiv de primire și înregistrare a dosarelor, apelurilor și recursurilor în registrele speciale, de întocmire și eliberare la solicitarea părților a copiilor legalizate ale hotărârilor și certificatelor, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiunile sale de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente față de ele, exprimate prin eliberarea la 30.07.2012 avocatului reclamantului SRL „Agrovism”, Sergiu Guțu, a copiei legalizate de pe hotărârea Judecătorei Florești pronunțată la 10.07.2012 de judecătorul L. Grădinaru pe dosarul civil nr.2-76/2012, prin care s-a dispus admiterea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Agrovism” împotriva cet. Capușa Leonid, Guțu Fenea, Guțu Valentin, Pelevaniuc Liuba, Pelevaniuc Mihail, Russu Galina, Casapciuc Oleg, Russu Zinaida, Russu Victor, Stepanenco Ivan, Covali Anatolii, Pelevaniuc Liudmila, Pelevaniuc Iurii, Pelevaniuc Elena, Casapciuc Radu, Casapciuc Rita, Cebotari Ghenadie, Covali Vasilii, Casapciuc Veaceaslav și Casapciuc Ion cu privire la contestarea nulității tranzacției de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor cu constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011 încheiat între Casapciuc Veaceaslav în calitate de cumpărător și cetățenii nominalizați în calitate de vânzători, hotărâre, care la acel moment nu era irevocabilă, dat fiind faptul că la 20.07.2012 ea personal a primit și a înregistrat în registrul Judecătorei Florești de evidență a corespondenței la intrare cererea de apel depusă de pârâții nominalizați, hotărâre, în temeiul căreia la 09.08.2012 reprezentantul SRL „Agrovism” în bază de procură, Tîron Victor, a înregistrat la OCT Florești dreptul de proprietate a SRL „Agrovism” asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX aflate în litigiu în valoare totală de 128.937 lei, care ulterior au fost înstrăinate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.8834 din 20.08.2012 către Tîron Valentina și Tîron Leonid, prin care fapt ca rezultat a acțiunilor neglijente a lui Cibotari Elena XXX a fost cauzat lui Casapciuc Veaceaslav un prejudiciu în proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave, manifestate prin imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, în valoare totală de 128.937 lei.

Acțiunile inculpatei Cibotari Elena au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța a reținut că, conform actelor cauzei, acțiunile incriminate inculpatei au avut loc la 30.07.2012, perioadă în care inculpata deținea funcția de șef de cancelarie a Judecătorei Florești, în baza contractului de muncă nr. 7 din 02.07.2012.

Conform fișei postului din 02.07.2012, inculpata deținea funcția de șef de cancelarie, funcție ce se atribuia la personalul de deservire tehnică ce asigură funcționarea autorității publice, totodată fiind salarizată conform Hotărârii Guvernului RM nr. 710 din 26.09.2012 privind salarizarea personalului care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea instanțelor judecătorești, a

procuraturii și autorităților administrației publice centrale și locale. Astfel, funcția de șef de cancelarie este inclusă în anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului RM nr. 710 din 26.09.2012.

Conform Legii nr.155 din 21.07.2011 cu privire la aprobarea clasificatorului unic al funcțiilor publice, în vigoare din momentul noului sistem de salarizare a funcționarilor publici, în anexă la secțiunea III cap.1 cu denumirea Secretariatul Curții Constituționale și autoritatea judecătorească, funcția de șef de cancelarie nu este inclusă, precum nu este inclusă nici în Legea nr. 48 din 22.03.2012 cu privire la sistemul de salarizare a funcționarilor publici.

La situația din 30.07.2012 funcția deținută de inculpată nu făcea parte din categoria funcțiilor publice, astfel nu putea fi considerată persoană publică, fapt confirmat și prin declarațiile martorului Bumbac A., carnetul de muncă și statutul de personal al inculpatei.

Astfel, inculpata nu poate fi subiect al infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece la 30.07.2012 funcția deținută nu făcea parte din categoria funcțiilor publice, iar în conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. 3) CPP fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de neglijență în serviciu și în privința ei urmează să se pronunțe o sentință de achitare.

3. Procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Lilia Selevestru, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 329 alin. (2) lit. b), 10 Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, fiind admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Casapciuc V.

Apelanta a invocat că soluția instanței de judecată nu este justă, deoarece conform Regulamentului de ordine internă al Judecătoriei Florești, aprobat la 01.01.2012 și fișei de post a șefului cancelariei, inculpata a fost abilitată cu atribuții de asigurare a circulației operative a documentelor intrate în instanță, arhivei și expediției, de asigurare a procesului de înregistrare operative și gestionare a documentelor la nivelul instanței, inclusiv de primire și înregistrare a dosarelor, apelurilor și recursurilor în registrele speciale, de întocmire și eliberare la solicitarea părților a copiilor legalizate ale hotărârilor și certificatelor și astfel, funcția de șef de cancelarie a instanței de judecată este asimilată cu funcția de șef de secție, care în contextul prevederilor Secțiunii III al Anexei la Legea nr. 155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, constituie *funcție publică de conducere de nivel superior în autoritatea judecătorească*.

Modificările și completările efectuate în legislația penală la acest compartiment, inclusiv în art. 123 Cod penal „*Persoana cu funcții de răspundere, persoana publică și persoana cu funcție de demnitate publică*”, au fost efectuate prin Legea nr. 245 din 02.12.2011, în vigoare din 03.02.2012.

Astfel, în contextul art. 123 alin. (2) Cod penal prin persoană publică se înțelege: funcționarul public angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate

publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Instanța eronat a indicat că funcția de șef de cancelarie în instanța de judecată nu este funcție publică, dar se atribuie la personalul de deservire tehnică ce asigură funcționarea instanței, deoarece Hotărârea Guvernului nr. 710 din 26.09.2012 privind salarizarea personalului care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea instanțelor judecătorești, a procuraturii și autorităților administrație publice centrale și locale stabilește salariile de funcție pentru personalului care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea instanțelor, or aceasta nu reglementează clasificarea funcțiilor în publice și alte categorii.

Întocmirea în anul 2012 a Statului de personal al Judecătorei Florești, care a fost aprobat de președintele instanței și avizat de Secretarul general al Guvernului R. Moldova, s-a bazat pe prevederile legislației ce reglementează organizarea judecătorească, funcția publică și statutul funcționarului public, inclusiv și pe prevederile Legii nr. 155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice. Astfel, în Statul de personal al Judecătorei Florești este indicată funcția publică - Șef de cancelarie, unde paralel sunt incluse sarcinile de bază ale funcției respective.

La situația de 30.07.2012 când a fost comisă infracțiunea în cauză, inculpata deținea funcție publică - șef de cancelarie a Judecătorei Florești și constituie subiect al infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar acțiunile inculpatei au fost corect calificate în baza acestui articol.

Instanța de judecată nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintate de partea vătămată Casapciuc V., deși în contextul probelor administrate, aceasta este întemeiată și urmează a fi admisă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că funcția de șef cancelarie devine funcție publică la 24.10.2012, când de Secretarul general al Guvernului V.Bodiu, a fost avizat statul de personal al Judecătorei Florești, unde funcția de șef cancelarie este indicată ca funcție publică.

La data de 30.07.2012, când a fost comisă fapta imputată inculpatei, aceasta nu cădea sub incidența categoriei-persoană publică, deci ne fiind subiect al infracțiunii incriminate.

Ca urmare, instanța de fond just a menționat că componența infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu s-a constatat în acțiunile inculpatei, totodată aceasta fiind sancționată disciplinar pentru încălcările admise.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Lilia Prisacari, a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a indicat că ambele instanțe nu au clarificat circumstanțele cauzei, adoptând hotărâri ilegale.

5.1. A declarat recurs ordinar și partea vătămată Casapciuc V., în care a solicitat casarea deciziei adoptate și condamnarea inculpatei conform învinuirii formulate.

Apelantul a invocat că potrivit Legii nr. 155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, funcția de șef de cancelarie se consideră publică.

La momentul comiterii faptei incriminate, inculpata deținea funcție publică și se bucura de statut de funcționar public, iar acțiunile ultimei se încadrează în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal.

6. Conform deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2016, ambele recursuri au fost admise, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel în motivarea soluției sale indică hotărâri de Guvern, care nu sunt relevante cauzei și legi ale R. Moldova, care au fost interpretate greșit. În acest sens, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 151 din 23.02.2011 despre aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 26.12.2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 238-242 din 30.12.2011, art.1100, a fost aprobată lista autorităților publice care cad sub incidența Legii nr.158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (anexa nr.1) și Legii nr. 155 din 21 iulie 2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, conform anexei nr.1.

Astfel, potrivit acestei anexe, capitolul I Organe ale Autorităților Publice, secțiunea a III-a Secretariatul Curții Constituționale și autoritatea judecătorească, include în pct. 5 - Secretariatul judecătoriilor, care conform secțiunii a III-a a Clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21.07.2011, se constituie din funcții publice de conducere și funcții publice de execuție.

Secretariatul instanțelor judecătorești se constituie din grefă și serviciul administrativ, iar în cadrul grefei se instituie, respectiv, subdiviziuni ale grefierilor, asistenților judiciari, traducătorilor, interpreților, subdiviziuni pentru generalizarea statisticii judiciare, pentru analiza, sistematizarea și unificarea practicii judiciare, precum și subdiviziuni pentru documentarea și asigurarea desfășurării procesului judiciar.

În conformitate cu normele legale ale actelor legislative indicate supra, autoritățile publice urmau: a) a revizui și, după caz, să prezente organelor competente propuneri de modificare și/sau completare a cadrului normativ care reglementează activitatea autorității publice la capitolele funcții, atribuții și structură a autorității publice, titluri și categorii de personal care activează în cadrul autorității publice, titluri ale funcțiilor și modalități de numire în funcție a conducătorilor și conducătorilor adjuncți ai autorității publice, în vederea corelării acestuia cu prevederile legislației în vigoare; b) a realiza proiectarea posturilor și, după caz, revizuirea fișelor postului, pornind de la funcțiile, atribuțiile, structura și efectivul-limită ale autorității publice; c) să aprobe statul de personal cu transmiterea spre avizare, în conformitate cu prevederile anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 „Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului

public” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 55-56, art.249), utilizând titlurile de funcții caracteristice fiecărei autorități publice.

Aceste prevederi legale nu au fost implementate de către instanța de judecată în care activa inculpata, însă acest fapt nu are relevanță, deoarece legislația în vigoare deja prevedea că funcția ocupată de către ultima era una publică.

Totodată, acțiunile lui Cibotari Elena XXX au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca neglijența în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, acțiuni care au provocat urmări grave.

Infracțiunea specificată la art. 329 Cod penal este o infracțiune materială.

În sensul dispoziției de la lit. b) alin. (2) art. 329 Cod penal, prin urmări grave se înțelege: vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; daunele materiale în proporții mari.

Potrivit rechizitoriului, inculpata se învinuiește, că prin acțiunile sale neglijente a cauzat lui Casapciuc V. un prejudiciu în proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave, manifestate prin imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX în valoare totală de 128.937 lei.

Infracțiunea incriminată inculpatei este una materială și se consideră consumată din momentul survenirii consecințelor stipulate în dispoziția articolului, iar instanța de apel urma să-și motiveze decizia și în acest aspect, indicând și analizând în conformitate cu prevederile legale probele care confirmă existența urmărilor grave în acțiunile inculpatei, în ce constau aceste urmări, precum și dacă în speța examinată a avut loc survenirea acestora.

Instanța de apel n-a dat apreciere faptului, că potrivit hotărârii Judecătorei Florești nr. 2-76/2012 din 10.07.2012, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrovism” împotriva cet. Căpușa Leonid, Guțu Fenea, Guțu Valentin, Pelevaniuc Liuba, Pelevaniuc Mihail, Russu Galina, Casapciuc Oleg, Russu Zinaida, Russu Victor, Stepanenco Ivan, Covali Anatolii, Pelevaniuc Liudmila, Pelevaniuc Iurii, Pelevaniuc Elena, Casapciuc Radu, Casapciuc Rita, Cebotari Ghenadie, Covali Vasilii, Casapciuc Veaceslav și Casapciuc Ion cu privire la contestarea nulității tranzacției de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor cu constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011, încheiat între Casapciuc Veaceslav în calitate de cumpărător și cetățenii nominalizați în calitate de vânzători.

În baza deciziei Colegiului civil al Curții de Apel Bălți din 25.12.2012 a fost admis apelul declarat de către pârâții indicați supra, casată hotărârea Judecătorei Florești din 10.07.2012 și pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a dispus respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Agrovism” privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011, încheiat între Casapciuc Veaceslav în calitate de cumpărător și reclamații în număr de 17 persoane conform anexei nr.1 la contracte în calitate de vânzători.

Ulterior, decizia a fost atacată cu recurs de către SRL „Agrovism”, care, la data de 24.04.2013 a fost declarat inadmisibil prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

Totodată, la data de 18.09.2012 Casapciuc V. în calitate de reclamant a depus cerere de chemare în judecată către SRL „Agrovism” și Tîron Andrei privind declararea nulității absolute a contractelor de înstrăinare a bunurilor, fiind admisă la data de 24.10.2013 prin hotărârea Judecătoriai Florești, care, la rândul său a fost menținută prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 21.10.2014.

Reieșind din hotărârile instanțelor judecătorești, menționate supra, care la moment sunt irevocabile, părțile din cauzele civile au revenit la poziția inițială, prin declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 8834 din 20.08.2012 încheiat între SC „Agrovism” SRL în calitate de vânzător și Tîron Valentina în calitate de cumpărător, precum și a contractului de donație din 30.08.2012 Tîron Leonid și Tîron Valentina în calitate de donatori au donat cu titlu gratuit lui Tîron Andrei în calitate de donatar bunurile imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, situate în s. Zarojeni, r-nul Florești, cu obligarea OCT Florești filiala ÎS „Cadastru” să radieze din Registrul bunurilor imobile datele înscrise în baza acestor acte.

Astfel, instanța de apel la judecarea cauzei nu a cercetat și nu a verificat probele prezentate de acuzare sub toate aspectele, nu le-a dat apreciere prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și nu a motivat soluția adoptată, iar ținând cont de prevederile art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel de asemenea nu a făcut o analiză amplă a probelor acuzării și astfel n-a soluționat fondul apelului.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, apelul a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Cibotari Elena a fost condamnată în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

De la inculpată s-a încasat în beneficiul lui Casapciuc V. prejudiciul material de 6801 lei, iar cerința privind încasarea venitului ratat a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile. Acțiunea civilă în partea privind încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a constatat că inculpata Cibotari Elena, activând în funcția de șef de cancelarie a Judecătoriai raionului Florești, numită în această funcție prin ordinul Președintelui Judecătoriai Florești nr. 45 din 02.07.2012, fiind în acest mod persoană publică, abilitată în conformitate cu fișa postului a șefului cancelariei și regulamentul de ordine internă al Judecătoriai Florești, aprobate de președintele instanței de judecată, cu atribuții de asigurare a circulației operative a documentelor intrate în instanță, arhivei și expediției, de asigurare a procesului de înregistrare operative și gestionare a documentelor la nivelul instanței, inclusiv de primire și înregistrare a dosarelor, apelurilor și recursurilor în registrele speciale,

de întocmire și eliberare la solicitarea părților a copiilor legalizate ale hotărârilor și certificatelor, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiunile sale de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente față de ele, exprimate prin **eliberarea la 30.07.2012** avocatului reclamantului SRL „Agrovism”, Sergiu Guțu, a copiei legalizate de pe hotărârea Judecătoriai Florești pronunțată la 10.07.2012 de judecătorul F. Grădinaru pe dosarul civil nr. 2-76/2012, prin care s-a dispus admiterea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Agrovism” împotriva cet. Căpușa Leonid, Guțu Fenea, Guțu Valentin, Pelevaniuc Liuba, Pelevaniuc Mihail, Russu Galina, Casapciuc Oleg, Russu Zinaida, Russu Victor, Stepanenco Ivan, Covali Anatolii, Pelevaniuc Liudmila, Pelevaniuc Iurii, Pelevaniuc Elena, Casapciuc Radu, Casapciuc Rita, Cebotari Ghenadie, Covali Vasilii, Casapciuc Veaceaslav și Casapciuc Ion cu privire la contestarea nulității tranzacției de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor cu constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011 încheiat între Casapciuc Veaceaslav în calitate de cumpărător și cetățenii nominalizați în calitate de vânzători, hotărâre, care la acel moment nu era irevocabilă, dat fiind faptul că la 20.07.2012 ea personal a primit și a înregistrat în registrul Judecătoriai Florești de evidență a corespondenței la intrare cererea de apel depusă de pârâții nominalizați, hotărâre, în temeiul căreia la 09.08.2012 reprezentantul SRL „Agrovism” în bază de procură, Tîron Victor, a înregistrat la OCT Florești dreptul de proprietate a SRF „Agrovism” asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX aliate în litigiu în valoare totală de 128937 lei, care ulterior au fost înstrăinate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.8834 din 20.08.2012 către Tîron Valentina și Victor. Ca rezultat a acțiunilor neglijente a lui Cibotari Elena XXX a fost cauzat lui Casapciuc Veaceaslav un prejudiciu în **proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave**, manifestate prin imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX în **valoare totală de 128.937 lei**.

Instanța de apel a reținut că inculpata a susținut declarațiile date în instanța de fond că, activa în Judecătoria Florești, în funcția de șef al cancelariei. În cancelarie s-a prezentat avocatul Guțu S., reprezentantul SRL „Agrovism”, cu hotărârea pe cauza dată pentru a i se aplica ștampila. La acel moment dosarul încă nu era transmis în cancelarie și ea i-a spus să se adreseze la judecător, fiindcă el avea nevoie și de inscripția pe hotărâre că era definitivă și irevocabilă. Avocatul Guțu i-a spus că a primit hotărârea de la judecător și greșiera judecătorului este nouă și nu cunoaște procedura, a spus că are dreptul să primească hotărârea, care este deja în vigoare, ea i-a scris mențiunea că este definitivă și irevocabilă, deoarece mențiunile date la acel moment putea să scrie orice colaborator. Nu se consideră vinovată. Ștampila Judecătoriai Florești se afla la ea la indicațiile Președintelui Judecătoriai. Eliberarea copiilor hotărârilor și certificatelor intrau în atribuțiile ei. Toate cererile, apelurile, recursurile se înregistrău de ea în registrul unic de intrare. La data când s-a adresat avocatul Guțu, a verificat în registru dacă este apel pe cauza dată, însă erau mulți participanți, cererea de apel era depusă de Capusta L. și nu cunoștea dacă Casapciuc V. de asemenea era participant pe

dosarul în cauză. În registru a semnat grefiera, deoarece judecătorul era ocupat, a scăpat din vedere numărul deoarece a fost foarte multă lume în acea zi. Nu-și aduce aminte dacă avocatul Guțu a întrebat dacă pe cauza dată este apel, deoarece ultimul era deja cu hotărârea în mână. A doua zi, avocatul Guțu a venit împreună cu grefiera ca să aplice încă o ștampilă pentru ÎS „Cadastru”. Cererea de apel depusă de Casapciuc V. a primit-o ea și a înregistrat-o. Indiferent de faptul unde era dosarul - în cancelarie sau la judecător, ea elibera copia hotărârii cu inscripția „definitivă și irevocabilă”, cu acordul judecătorului. După ce a eliberat copia hotărârii avocatului Guțu S., mult mai târziu, dosarul a fost transmis în cancelarie.

Totodată, vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită și prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Casapciuc V. a susținut declarațiile date în instanța de fond, că la 10.07.2012, fiind pronunțată hotărârea pe cauza civilă, a decis să o conteste la Curtea de Apel. A depus apel în cancelarie în trei exemplare, pe care l-a înregistrat inculpata, și aștepta citație de la Curtea de Apel. Dar, într-o zi, după ce a primit citație, a venit Tîron L. cu feciorii săi și i-a comunicat să-și ia toate lucrurile din depozit, că deja îi aparțin lui. Peste 3-4 zile a primit și o scrisoare recomandată de la Tîron L. în care se comunica că lucrurile sunt date afară și el nu poartă răspundere pentru ele. Având în depozit 15 tone de grâu, a fost nevoit să le vândă mai ieftin. Au fost rupte lacătele sale și puse lacătele lui Tîron L. La Curtea de Apel Bălți hotărârea a fost casată, iar decizia instanței de apel a fost menținută de către Curtea Supremă de Justiție. În urma celor întâmplate a suferit pierderi considerabile, deoarece a fost nevoit să încheie contract cu un avocat pentru a-i apăra interesele. La Judecătoria Florești i s-a comunicat că hotărârea a fost eliberată greșit. După ce au fost înregistrate bunurile la organul cadastral pe numele lui Tîron L., a fost nevoit să depună o cerere suplimentară de chemare în judecată, de anulare a contractului de înstrăinare. Prin hotărâre judecătorească din 24.10.2013, cererea a fost admisă. Susține acțiunea civilă și solicită încasarea din contul inculpatei cheltuielile pentru asistența juridică de 5750 lei, cheltuielile pentru transport de 1000 lei, cheltuielile pentru informația primită de la ÎS „Cadastru” de 51 lei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50.000 lei și a venitului ratat în sumă de 50.000 lei. Din cauza că nu s-a folosit de depozit a pierdut din prețul grâului. În toți anii de examinare a cauzei, el și soția au primit tratament medical. Ulterior, a înregistrat bunul respectiv pe numele său.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 151 din 23.02.2011 despre aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 26.12.2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 238-242 din 30.12.2011, art. 1100, a fost aprobată lista autorităților publice care cad sub incidența Legii nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (anexa nr.1) și Legii nr. 155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, conform anexei nr.1.

Conform acestei anexe, capitolul I Organe ale Autorităților Publice, secțiunea a III a Secretariatul Curții Constituționale și autoritatea judecătorească, include în pct. 5 - Secretariatul judecătoriilor, care conform secțiunii a III-a a

Clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, se constituie din funcții publice de conducere și funcții publice de execuție.

Secretariatul instanțelor judecătorești se constituie din grefă și serviciul administrativ, iar în cadrul grefei se instituie, respectiv, subdiviziuni ale grefierilor, asistenților judiciari, traducătorilor, interpreților, subdiviziuni pentru generalizarea statisticii judiciare, pentru analiza, sistematizarea și unificarea practicii judiciare, precum și subdiviziuni pentru documentarea și asigurarea desfășurării procesului judiciar.

În conformitate cu normele legale ale actelor legislative indicate supra, autoritățile publice urmau: a) a revizui și, după caz, să prezente organelor competente propuneri de modificare și/sau completare a cadrului normativ care reglementează activitatea autorității publice la capitele funcții, atribuții și structură a autorității publice, titluri și categorii de personal care activează în cadrul autorității publice, titluri ale funcțiilor și modalități de numire în funcție a conducătorilor și conducătorilor adjuncți ai autorității publice, în vederea corelării acestuia cu prevederile legislației în vigoare; b) a realiza proiectarea posturilor și, după caz, revizuirea fișelor postului, pornind de la funcțiile, atribuțiile, structura și efectivul-limită ale autorității publice; c) să aprobe statul de personal cu transmiterea spre avizare, în conformitate cu prevederile anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 „Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 55-56, art.249), utilizând titlurile de funcții caracteristice fiecărei autorități publice.

Aceste prevederi legale nu au fost implementate de către instanța de judecată în care activa inculpata, însă acest fapt nu are relevanță, deoarece legislația în vigoare deja prevedea că funcția ocupată de către inculpată era una publică.

Prin urmare, în acțiunile inculpatei sunt prezente elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca neglijența în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de-serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, acțiuni ***care au provocat urmări grave***.

Infracțiunea specificată la art. 329 Cod penal este o infracțiune materială.

În sensul dispoziției de la art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal, prin *urmări grave* se înțelege: vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, daunele materiale în proporții mari.

Potrivit hotărârii Judecătoriei Florești nr.2-76/2012 din 10.07.2012, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrovism” împotriva lui Căpușa L., Guțu L., Guțu V., Pelevaniuc L., Pelevaniuc M., Russu G., Casapciuc O., Russu Z., Russu V., Stepanenco I., Covali A., Pelevaniuc L., Pelevaniuc I., Pelevaniuc E., Casapciuc R., Casapciuc R., Cebotari G., Covali Vasilii, Casapciuc Veaceaslav și Casapciuc I. cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor și constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011, încheiat între Casapciuc Veaceslav în calitate de cumpărător și cei nominalizați în calitate de vânzători.

În baza deciziei Colegiului Civil al Curții de Apel Bălți din 25.12.2012 a fost admis apelul declarat de către pârâții indicați supra, casată hotărârea Judecătorei Florești din 10.07.2012 și pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a dispus respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Agrovism” privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011, încheiat între Casapciuc V. în calitate de cumpărător și reclamații în număr de 17 persoane conform anexei nr.1 la contracte în calitate de vânzători.

Decizia a fost atacată cu recurs de către SRL „Agrovism”, care a fost declarat inadmisibil prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 24.04.2013.

La 18.09.2012 Casapciuc V. în calitate de reclamant a depus cerere de chemare în judecată către SRL „Agrovism” și Tîron A. privind declararea nulității absolute a contractelor de înstrăinare a bunurilor, fiind admisă prin hotărârea Judecătorei Florești din 24.10.2013, care, la rândul său a fost menținută prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 21.10.2014.

Potrivit hotărârile instanțelor judecătorești, menționate supra, care la moment sunt irevocabile, părțile din cauzele civile au revenit la poziția inițială, prin declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 8834 din 20.08.2012 încheiat între SC „Agrovism” SRL în calitate de vânzător și Tîron V. în calitate de cumpărător, precum și a contractului de donație din 30.08.2012 Tîron L. și Tîron V. în calitate de donator, care au donat cu titlu gratuit lui Tîron A. în calitate de donatar bunurile imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, situate în s. Zarojeni, r-nul Florești, cu obligarea OCT Florești filiala ÎS „Cadastru” să radieze din Registrul bunurilor imobile datele înscrise în baza acestor acte.

Astfel, prin acțiunile sale neglijente, inculpata a cauzat lui Casapciuc V. un prejudiciu în **proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave**, manifestate prin imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, în **valoare totală de 128.937 lei**.

Dat fiind că, infracțiunea incriminată inculpatei este una materială și se consideră consumată din momentul survenirii consecințelor stipulate în dispoziția articolului, se reține că în urma acțiunilor inculpatei cu atribuții de primire și înregistrare a dosarelor, apelurilor și recursurilor în registrele speciale, de întocmire și eliberare la solicitarea părților a copiilor legalizate ale hotărârilor și certificatelor, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiunile sale de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente față de ele, **eliberând la 30.07.2012** avocatului reclamantului SRL „Agrovism”, Guțu S., a copii legalizate de pe hotărârea Judecătorei Florești pronunțată la 10.07.2012 de judecătorul L. Grădinari pe dosarul civil nr.2-76/2012, care la acel moment nu era irevocabilă, deoarece la 20.07.2012 ea personal a primit și a înregistrat în registrul Judecătorei Florești de evidență a corespondenței la intrare cererea de apel depusă de pârâții nominalizați, hotărâre, în temeiul căreia la 09.08.2012 reprezentantul SRL „Agrovism” în bază de procură, Tîron V., a înregistrat la OCT Florești dreptul de proprietate a SRL

„Agrovism” asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX aflate în litigiu în valoare totală de 128.937 lei.

Bunurile date ulterior au fost înstrăinate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 8834 din 20.08.2012 către Tîron Valentina și Victor.

Ca rezultat a acțiunilor neglijente a inculpatei, partea-vătămată Casapciuc V. era în imposibilitate să-și revendice dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX în **valoare totală de 128.937 lei, fapt ce și reprezintă prin sine un prejudiciu în proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave.**

Vinovăția inculpatei a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Casapciuc V., a martorilor Guțu S., Tîron V., Gheorghiu E. și Tuceac E. Prin declarațiile acestora s-a constatat că inculpata, care activa în funcție de șef de cancelarie a Judecătorei Florești, la 30.07.2012 a eliberat avocatului reclamantului SRL „Agrovism”, Guțu S., copia legalizată de pe hotărârea Judecătorei Florești, pronunțată la 10.07.2012 pe dosarul civil, care la acel moment nu era în vigoare.

La 20.07.2013, inculpata personal a primit și înregistrat în registrul Judecătorei Florești de evidență a corespondenței la intrare cererea de apel depusă de pârâții în cauză. Ulterior, în temeiul hotărârii nominalizate, la 09.08.2012, reprezentantul SRL „Agrovism” în bază de procură, Tîron V., a înregistrat la Oficiul Cadastral - Florești dreptul de proprietate a SRL „Agrovism” asupra bunurilor imobile cu numere cadastrale care sunt nominalizate mai sus, în valoare totală de 128.937 lei. Bunurile imobile date au fost înstrăinate în baza contractului de vânzare-cumpărare. Ca rezultat a acțiunilor neglijente a inculpatei a cauzat lui Casapciuc Veaceslav un prejudiciu în proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave și anume imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile.

Vinovăția inculpatei este dovedită și prin:

cererea SRL „Agrovism” din 09.08.2012 prin care s-a solicitat înregistrarea dreptului de proprietate;

copia autenticată a procurii eliberate de conducătorul SRL „Agrovism” Pleșca I. privind împuternicirea lui Tîron V. să reprezinte interesele SRL „Agrovism”;

copia hotărârii Judecătorei Florești din 10.07.2012, semnată de judecătorul L. Grădinari, cu amprenta ștampilei Judecătorei Florești, hotărâre pe care se conține inscripție manuscrisă „Hotărârea este definitivă și irevocabilă la 30.07.2012”, lângă care este prezentă o semnătură și amprenta ștampilei cancelariei Judecătorei Florești. Hotărârea respectivă mai conține și ștampilele Oficiului Cadastral Teritorial Florești, prin care se confirmă înregistrarea acesteia la această instituție;

certificatul eliberat de Oficiul Cadastral Florești la 12.06.2013, că la data eliberării în registrul bunurilor imobile există respectivele înscrieri, valabile, referitoare a bunului imobil și drepturile asupra lui;

certificatul eliberat de Oficiul Cadastral Florești la 12.06.2013, prin care se confirmă valoarea acestor bunuri imobile;

copia contractului de vânzare-cumpărare autentificat de notar și copia autentificată a contractului de donație a bunurilor imobile, donat cu titlu gratuit de Tîron L. lui Tîron A.;

înscrierile din registru de evidență a corespondenței de intrare la Judecătoria Florești, inclusiv în luna iulie anul 2012, prin care se confirmă că pe fila nr. 89 pe verso și fila 90, sub nr. 1876 din 20.07.2013, este înregistrat apelul declarat de către Casapciuc V.;

dosarul civil, prin care s-a constatat că la 11.10.2011 reclamantul SRF „Agrovism” a depus cererea de chemare în judecată către 17 pârâți cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011, încheiat între pârâți și Casapciuc V., în temeiul căruia ultimul a procurat și a devenit proprietar al bunurilor respective, care au fost înregistrate în registrul bunurilor imobile după SRL „Agrovism”. La f.d. 214 din acest dosar civil este prezentată în original cererea de apel declarată de pârâții Căpușa L., Guțu F., Guțu V. și alții, împotriva hotărârii Judecătoriai Florești din 10.07.2012, pronunțată de judecătorul L. Grădinaru. Pe cererea de apel este aplicată amprenta ștampilei Judecătoriai Florești, a corespondenței la intrare, pe care de către șefa cancelariei a fost aplicat numărul de intrare 1876 și data parvenirii 20.07.2012. Conform procesului-verbal a ședinței de judecată din 10.07.2012, f.d. 221, judecătorul a pronunțat dispozitivul hotărârii. La f.d. 222 a dosarului civil este prezent dispozitivul hotărârii Judecătoriai Florești din 10.07.2012 și cusută hotărârea motivată a judecătoriai Florești din 10.07.2012. Conform înscrisurilor de pe copertăa de la sfârșitul dosarului civil, în partea interioară, este prezentă inscripția efectuată de pârâtul Casapciuc V. că a primit la 10.07.2012 copia dispozitivului hotărârii Judecătoriai Florești din 10.07.2012, iar la 07.08.2012 a primit hotărârea respectivă redactată, fapte pe care l-a confirmat prin aplicarea semnăturii.

Deci, la 30.07.2012, hotărârea Judecătoriai Florești din 10.07.2012 nu intrase în vigoare, deoarece era contestată cu apel.

Astfel, vinovăția inculpatei este Cîconfirmată prin probele administrate, iar acțiunile ei urmează a fi încadrate în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: neglijența în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, acțiuni care **au provocat urmări grave**.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 10, 61, 75 Cod penal, concluzionând că reeducarea inculpatei este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă și a pedepsei complementare.

Instanța a concluzionat că suma pretinsă de partea vătămată în mărime de 6801 lei, se confirmă prin cheltuielile suportate pentru asistența juridică de 5750 lei, cheltuieli de transport în sumă de 1000 lei și cheltuieli pentru informația primită de la ÎS „Cadastru” în mărime de 51 lei, conform bonurilor de plată.

În partea pretinderii prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei, cerința urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, deoarece satisfacția morală partea vătămată o va primi odată cu emiterea sentinței de condamnare a inculpatei.

În rest, solicitările părții-vătămate Casapciuc V. cu privire la încasarea venitului ratat în mărime de 50.000 lei pot fi admise doar în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, deoarece careva probe și dovezi în confirmarea solicitării date, partea-vătămată nu a prezentat instanței.

8. Inculpata a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurenta a invocat că instanța de apel nu a cercetat și verificat probele sub toate aspectele, nu le-a dat apreciere prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, nu a motivat soluția adoptată, iar ținând cont de prevederile art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, nu a făcut o analiză amplă a probelor prezentate și, astfel, n-a soluționat fondul apelului.

Or, neglijența în serviciu constituie o componentă de infracțiune materială.

Pentru consumarea ei este obligatoriu survenirea unei urmări prejudiciabile.

Potrivit Codului penal, nu este definită clar semnificația urmărilor grave.

Conform hotărârii plenului CSJ nr.7 din 15.05.2017, la urmări grave se raportează: daune manifestate în proporții deosebit de mari; sistarea activității unei autorități, a unei instituții ori întreprinderi; survenirea insolvenței unei întreprinderi ori lichidarea acesteia; sinuciderea sau tentativa de sinucidere a victimei sau apropiaților ei; survenirea decesului victimei (cu excepția lit. b) alin. (2) art. 329 CP, dat fiind incidența lit. a) alin. (2) art. 329 CP); inundarea spațiilor în care locuiesc persoane; provocarea unor accidente în transportul de persoane; provocarea prăbușirii clădirilor și construcțiilor locuite; provocarea alunecărilor de teren; pieirea în masă a animalelor; provocarea ruperii barajelor; provocarea unor contagieri; provocarea avariilor, catastrofelor; provocarea unui dezastru ecologic sau social etc.

Conform rechizitoriului, la urmări grave se invocă, că prin presupusele acțiuni neglijente a fost cauzat prejudiciu în proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave, manifestate prin imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate asupra imobilelor cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX, în valoare de 128.937 lei.

Din prevederile Hotărârii Plenului CSJ sus menționată, nu rezultă ca urmări grave „imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate”.

Valoarea bunului ce nu putea fi revendicat de partea vătămată este de 128.937, ce reprezintă în sine un prejudiciu în proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave. Potrivit modificărilor aduse la art. 126 alin. (1) Cod penal, legislatorul a stabilit clar criteriile de evaluare a daunelor în proporții deosebit de mari.

Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe

economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin hotărârea guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2012 nr. 868 din 22.11.2011, a fost aprobat cuantumului salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2012 în mărime de 3550 lei. Rezultând din prevederile legale menționate suma de 128.937 reprezintă în sine un prejudiciu în proporții mari.

Instanța de apel în decizie nu a menționat criteriile de evaluare a pretinselor urmări grave, ce este incompatibil cu garanțiile oferite de art. 7 CEDO.

La fel, instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că părțile pe cauza civilă au revenit la poziția inițială.

Noțiunea „situația de serviciu” din elementul material al infracțiunii „abuz de putere sau abuz de serviciu” de la articolul 327 Cod penal se referă la atribuțiile de serviciu acordate prin lege. În speța dată procurorul nu a prezenta instanței care ar fi fost atribuțiile acordate prin lege.

Atât acuzarea, cât și instanța de judecată nu au specificat în ce constă elementele normative ale infracțiunii, identificate prin sintagmele - neîndeplinirea obligațiilor de serviciu și îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, prejudiciu în proporții deosebit de mari soldat cu urmări grave.

Astfel, instanța de apel n-a dat apreciere faptului că prin hotărârile instanțelor judecătorești rămase definitive părțile au revenit la poziția inițială ca consecință fiind lipsă careva prejudiciu, nefiind vorba și de careva componentă de infracțiune.

În drept, recursul este întemeiat pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

9. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul declarat este fondat și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 8. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 8. din decizie*).

Rezultă, că recursul menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatei cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația condamnatului. În corespundere cu art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar declarat, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (*pct. 8. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 7. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind constatarea vinovăției inculpatei de săvârșirea infracțiunii de neglișență în serviciu, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatei că a primit și înregistrat personal cererea de apel depusă de pârâții în respectiva cauză civilă dar a eliberat reprezentantului reclamanteului o copie ștampilată de pe hotărâre cu inscripția „definitivă și irevocabilă”, declarațiile părții vătămate

Casapciuc V., martorilor Guțu S., Tîron V., Gheorghiuță E. și Tuceac E., cererea SRL „Agrovism” din 09.08.2012 privind înregistrarea dreptului de proprietate, fișa postului șefului cancelariei și regulamentul de ordine internă al Judecătorei Florești, copia hotărârii Judecătorei Florești din 10.07.2012 cu inscripția manuscrisă „Hotărârea este definitivă și irevocabilă la 30.07.2012” și amprenta ștampilei cancelariei Judecătorei Florești, și cu ștampilele Oficiului Cadastral Teritorial Florești, certificatul Oficiului Cadastral Florești la 12.06.2013 în sensul vizat, certificatul Oficiului Cadastral Florești la 12.06.2013, privind valoarea bunurilor imobiliare respective, copiile contractelor notariale de vânzare-cumpărare și de donație a bunurilor imobile litigioase, înscrisurile din registru de evidență a corespondenței de intrare la Judecătoria Florești că sub nr. 1876 din 20.07.2013, este înregistrat apelul declarat de către Casapciuc V., dosarul civil inițiat de reclamantul SRF „Agrovism” versus a17 pârâți, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând clar și argumnetat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatei a elementelor de neglijență în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, decizia contestată fiind conformă și relevanțelor din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 29.11.2016, indicațiile cărei, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii pentru instanța de rejudecare a cauzei (*pct. 6. - 8. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei privind confirmarea învinuirii formulate inculpatei (*pct. 8. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în

baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpata, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat, vizînd vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunii imputate, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Este de notat și netemeinicia argumentelor recurente că: „Noțiunea „situația de serviciu” din elementul material al infracțiunii „abuz de putere sau abuz de serviciu” de la articolul 327 Cod penal se referă la atribuțiile de serviciu acordate prin lege. În speța dată procurorul nu a prezenta instanței care ar fi fost atribuțiile acordate prin lege”, și că: „părțile pe cauza civilă au revenit la poziția inițială”. Or, ea a fost învinuită și condamnată de altă infracțiune, cea prevăzută de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal - neglijența în serviciu, iar despăgubirea părții vătămate în cadrul judecării cauzei penale, în cazul în care vinovăția persoanei inculpate este dovedită, nu generează absolvirea ultimei de răspundere penală, această circumstanță fiind pasibilă de a fi considerată drept una atenuantă, conform prederilor din art. 76 Cod penal (*pct. 8. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, în latura constatării vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii de neglijență în serviciu, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii nominalizate, și că recursul ordinar este neîntemeiat în aspectul vizat.

Totodată, instanța de apel a comis o eroare de drept, deoarece a dat faptei săvârșite de inculpată o încadrare juridică greșită, neaplicând în speță principiul retroactivității legii penalei noi.

Astrfel, conform Legii nr. 207 din 29.07.2016, în vigoare de la 07.11.2016, art. 126 Cod penal a fost modificat.

Potrivit art. 126 alin. (1) și (1¹) Cod penal, în vigoare la data adoptării deciziei recurate, se consideră proporții mari valoarea pagubei pricinuite de o persoană, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei. Se consideră proporții deosebit de mari valoarea pagubei pricinuite de o persoană, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.

Prin hotărârea guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2012 nr. 868 din 22.11.2011, a fost

aprobat cuantumului salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2012 în mărime de 3550 lei.

Rezultă că, valoarea pagubei pricinuite de inculpată părții vătămate Casapciuc V., în consecința neglijenței în serviciu, în sumă de 128.097 lei, nu constituie proporții deosebit de mari și nici urmări grave, dar proporții mari, deoarece nu depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2012, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, adică de 142.000 lei ($3550 \text{ lei} \times 40 \text{ salarii medii} = 142.000 \text{ lei}$).

Prin urmare, instanța de apel urma să o declare vinovată pe Cibotari Elena XXX de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal, ca îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice.

În această consecutivitate, instanța de recurs constată că inculpata Cibotari Elena, activând în funcția de șef de cancelarie a Judecătoriei raionului Florești, numită în această funcție prin ordinul Președintelui Judecătoriei Florești nr. 45 din 02.07.2012, fiind în acest mod persoană publică, abilitată în conformitate cu fișa postului a șefului cancelariei și regulamentul de ordine internă al Judecătoriei Florești, aprobate de președintele instanței de judecată, cu atribuții de asigurare a circulației operative a documentelor intrate în instanță, arhivei și expediției, de asigurare a procesului de înregistrare operative și gestionare a documentelor la nivelul instanței, inclusiv de primire și înregistrare a dosarelor, apelurilor și recursurilor în registrele speciale, de întocmire și eliberare la solicitarea părților a copiilor legalizate ale hotărârilor și certificatelor, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiunile sale de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente față de ele, exprimate prin eliberarea la 30.07.2012 avocatului reclamantului SRL „Agrovism”, Sergiu Guțu, a copiei legalizate de pe hotărârea Judecătoriei Florești pronunțată la 10.07.2012 de judecătorul F. Grădinaru pe dosarul civil nr. 2-76/2012, prin care s-a dispus admiterea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Agrovism” împotriva cet. Căpușa Leonid, Guțu Fenea, Guțu Valentin, Pelevaniuc Liuba, Pelevaniuc Mihail, Russu Galina, Casapciuc Oleg, Russu Zinaida, Russu Victor, Stepanenco Ivan, Covali Anatolii, Pelevaniuc Liudmila, Pelevaniuc Iurii, Pelevaniuc Elena, Casapciuc Radu, Casapciuc Rita, Cebotari Ghenadie, Covali Vasilii, Casapciuc Veaceaslav și Casapciuc Ion cu privire la contestarea nulității tranzacției de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor cu constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a cotelor valorice din 17.03.2011 încheiat între Casapciuc Veaceaslav în calitate de cumpărător și cetățenii nominalizați în calitate de vânzători, hotărâre, care la acel moment nu era irevocabilă, dat fiind faptul că la 20.07.2012 ea personal a primit și a înregistrat în registrul Judecătoriei Florești de evidență a corespondenței la intrare cererea de apel depusă de pârâții nominalizați, hotărâre, în temeiul căreia la 09.08.2012 reprezentantul SRL „Agrovism” în bază de procură, Tîron Victor, a înregistrat la OCT Florești dreptul de proprietate a SRF „Agrovism” asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX aliate în

litigiu în valoare totală de 128.937 lei, care ulterior au fost înstrăinate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.8834 din 20.08.2012 către Tîron Valentina și Victor. Ca rezultat a acțiunilor neglijente a inculpatei Cibotari Elena, a fost cauzat lui Casapciuc Veaceaslav un prejudiciu în proporții mari, manifestate prin imposibilitatea de revendicare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, în valoare totală de 128.937 lei.

În același timp, art. 329 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa închisorii de până la 2 ani.

Conform art. 16 alin. (2), 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv, se consideră infracțiuni ușoare. Persoana se liberează de răspundere penală dacă au expirat 2 ani din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare. Potrivit art. 389 alin. (1), (4) pct. 3), (6) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție. La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată. Conform art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată. În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Prin urmare, în temeiul împrejurărilor enunțate și dat fiind că inculpata a comis la 30.07.2012 o infracțiune ușoară, dar din ziua săvârșirii ei a expirat termenului de prescripție de 2 ani, se impune admiterea recursului, casarea parțială a deciziei contestate, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în aspectul vizat, prin care inculpata să fie declarată vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, cu liberarea ei de pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție, potrivit art. 60 Cod penal.

În rest, decizia contestată urmează a fi menținută.

10. În conformitate art. 389 alin. (4) pct. 3), 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de inculpata Cibotari Elena XXX, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

Cibotari Elena XXX este declarată vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție, potrivit art. 60 Cod penal.

În rest, decizia contestată se menține.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun